

Izhaja vsakih štirinajst dni vsak drugi torek in stane po pošti ali na dom pošiljan za celo leto **80 kr.** Za tuje drž. več poštni stroški. „Soča“ z „Gosp. Listom“ in „Primorcem“ stane na leto 5 gld. 20 kr.

PRIMOREC

Oglasi se plačujejo za trisopno petit-vrsto: enkrat 8, dvakrat 7 in trikrat 6 kr., večkrat po pogodbi. Vsa plačila vrše se naprej. Posamične številke po 3 kr. Uredništvo in upravnništvo je v Gosposki ulici št. 9. Rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Vinko Levičnik. — Tiska in zalaga „Gor. tiskarna“ A. Gabršček (odgovoren Jos. Krmpotič).

Govor ital. posl. dr. Hortisa, glavnega govornika zoper predlog.*)

Visoka zbornica! Bilo bi zares na mestu, da bi zaklicali nasprotnikom stare besede: „Gracchos de seditione querentes quis tulerit?“ (Kdo bi trpel, da bi se Graki pritoževali ob uporu?)

Vsi, ki poznajo razmere, v istini se čudom čudijo, da so gospodje tak predlog stavili ter še terjajo nujno obravnavo. Da gospodje igrajo jagnjeta, celo žrtvena jagnjeta, nikogar ne bo motilo, kdor pozna njihovo taktiko. Dočim druge tožijo, zmirom krepko tajé, kar so sami storili.

Kar so gospodje vse leto, in žal, že več let počenjali, to početje je dorastlo med volitvami vrha ter noče prestat. Še tretjega t. m. je bila v bližini Trsta ranjena finančna straža, trudeča se, da obrani dva pretepana meščana. Jedva pred nekaj tedni je bila brez vsakršnega izzivanja redovitim naskokom vzeta hiša vaškega načelnika (capoville) poleg Trsta, (Čujte!) žena in otroci nečloveški zasramovani, načelnik sam s kamenom ranjen. Sploh je kamenje najljubše orožje tem vednim nepokojnežem. (Jako dobro) Da, poudarjam, vednim nepokojnežem, ker že leta in leta ne nehajo izzivati, zasramovati in pretiti.

V naših deželah so te stvari nekaj razmeroma novega, in lahko sveto trdimo, nekaj od zunaj zatrosenega; toda propaganda raste dan na dan ter se pospešuje z vsemi sredstvi. Ta stremi za svestnim in jasno izraženim smotrom: nas Lahe zatreti, prognati, kar naravnost v morje potisniti. (Veselost.) Kar pravim visoki zbornici, ni nikako pretiravanje, saj gospodje glasno pravijo: Kamenjajte Lahe, z njihovo krvjo hočemo osvojiti deželo, v morje z njimi! (Veselost.)

Žal, da je boj ljudem kakor prirojen, in kdor se bori za blage vzore, spoštujemo ga, in naj se tudi bojuje zoper nas.

Slovanski narod je bojeval hrabre bitke ter izvojeval slavne zmage. Dodeli mu Bog, da si pribori ono svobodo, katero sme po pravici zahtevati za-se vsak omikani narod. Boj pa, katerega bojujejo zoper nas Slovenci in Hrvatje, je že v kali neplemenit, krivičen; neplemenit v sredstvih, neplemenit, krivičen in blazen glede smotra, katerega menijo doseči. Neblag in nepravičen, ker jih nismo nikoli zasledovali: mir so nam oni odpovedali. Ako nas bi kdaj bila volja, bojevati se zoper nje, v drugih časih bi pač bili imeli moči, zmagati je.

Da se jih o prvem prihodu ni rado videlo — gospodom se še ni posrečilo, da bi bili izpreobrnilni svet na svoje zgodovinske hipoteze — je lahko razložiti, saj so prišli v spremstvu tistih, katerih ne mi, ampak zgo-

dovina imenuje barbare; vendar čim so se enkrat bili tu naselili, ni jih nikdo nadlegoval, in oni, katerim bi bil največji interes, da bi je bili izpodrinili, Benečani, ki so vendar nad 500 let gospodovali vsemu isterskemu pobrezju, ti jim niso storili nič žalega, niti z mirnim proslitizmom ne.

Ako bi tačas bili Lahih hoteli, lahko bi bili kaj enakega storili, kar so v drugih časih druge narodnosti brezobzirno zvršile. Ponosno pa pravim, da nismo tega niti poskušali, nikar pa zvršili. To naše veledušno postopanje nam zdaj Slovenci vitežki plačujejo; da se pa vitežki vedejo proti nam, ne boče nikdo rekel, kdor pozna njihovo ravnanje.

Ponavljam: mir so nam oni odpovedali. Dočim smo jih mi puščali čisto v miru na njihovih dvorih in selih — kajti mest niso imeli v nas nikoli — radi bi naša mesta naskokom vzeli; toda ne z duševnim orožjem, ampak z gorjačami in kamenjem in ravnokar z nakopiženimi samokresi in puškami. (Vrlo!) Mi jim nikoli nismo rezali trt, nikoli pustosili nasadov, pretili njihovi imovini in družinam s požigom in pomorom, kakor so oni nam tolikokrat storili in nam še delajo.

Da se jim ni o pravem času zabranilo, bili bi se vzdignili s hribov dol na Trst; s kakšnim namenom, uči tržaška zgodovina od leta 1868, ko je kri tekla po tržaških cestah, in je stroga, vestna preiskava najjasneje pokazala, čije roke so prelivala kri. Ta, gospoda moja, žal, ni ena izmed zgodbic, kakor si jih nasprotniki mojsterski izmišljajo zoper nas.

Ustanovili smo jim, vsak Tržačan lahko sveto potrdi, več kot izza 30 let že proste volje slovenske šole v tržaški okolici (Čujte! Čujte!) ter vsako leto skrbimo za-nje; zdaj zahtevajo slovenskih sol v mestih, kjer je neznatna manjšina Slovencev. Zdaj hoté za Primorsko jezikovno naredbo, ki nam bi vzivala, ne dveh, marveč 4 jezike, in med temi 2 slovanska, naredba, ki bi oficijalno izročila vse oblasti njihovim rokam, dočim se že leta in leta trudijo, da bi prišli vsi javni uradi njihovim sovercem v last. (Takó je!) Žal, se jim je toliko posrečilo, da razmeroma njihovo število že prevaguje ono vseh drugih. Z duhovskimi mesti se godi takó, da se naši dijaki pomišljajo, posvečevati se bogoslovju, kajti dobro vedó, kaka trnjeva pot jih čaka po semeniščih in pozneje v življenju.

Tako so se polastili duhovskega in uradniškega stanu ter grene življenje tistim, ki se ne skladajo z njihovim mišljenjem; bodi mi svobodno povedati, s sredstvi, ki imajo skoro podobo smotrene in vohunske politike.

Ovajajo sploh vse, visoko in nizko; male in slabe bi pač rad branil, višji me ne trebajo; da, kar se dostaje vlade, nam Lahom gotovo ni dolžnost, braniti jo. To poroko vladni gospodje: Baš stvar, da nas Lahih in Slovenci, t. j. obe stranki tožite, dokazuje, da nepristranski vladamo. Vendar bi ta sklep bil kriv, zgodovina avstrijska poslednjih desetletij kaže jasno, na katero stran se nagiblje važnica.

Dozdeva se, da je načrt vlade res, Lahe po najboljših močeh tlačiti ter jim škodovati.

Povejte nam, kako se nas pospešuje, in povemo vam, kakšne pravice se nam krato in kakšnemu zatiranju smo prepuščeni, tako, da bi človek mislil, Lahih smo postali v Avstriji prava raja, dočim bi bili pravi mi-

šljenčki, ako bi verjeli našim nasprotnikom. Take predrznosti reši nas Bog!

In vendar bi po pravici morali imeti prednost in bilo bi to v blaginjo dežele. Menim, da niti najbolj domišljavi naš narodni nasprotnik ne more trditi, da laško prebivalstvo Primorske zaostaja za slovenskim in hrvaškim; to bi bilo prosto zasmeševanje stare, nove in najnovejše zgodovine.

Vse dobro in lepo, kar se je zvršilo v Primorski, je naše, le laško delo; naša zgodovina, naše ljudstvo, naša umetnost, omika, skratka vse, kar je pravno veliko. Izkušajte nas zatreti in pognati, ali pa še bolj spodreti, in videli boste skoro, kakšni razdivjanosti prepustite Primorsko. (Živahno pritrjevanje v Lahih.) Zares bi bil napad na prosveto. Ali poskušnja bi bila čisto nemogoča; Lahih imamo krepke dejavnosti in volje se dosti, da se ne pustimo potlačiti.

Gospoda moja! Mi se boljše bojujemo; mi se branimo, ker smo prinujeni; ne črtimo nikogar, toda dolžnost in pravo nam je, ljubiti in varovati svojo narodnost. S tem da to vršimo, ne delamo nikomur krivice. Nepošteno je, proti nam zahtevati naredeb, ki so proti nam odveč in krivične, da jih pa zahtevajo tisti, ki jih baš sami zaslužijo, mora vsakogar ogorečiti. (Odobranje v Lahih.)

Ne zoper nas, zoper njihove drhali je trebalo posebe in naglo odposlati bataljonov; ne zoper naše mirno neoboroženo prebivalstvo, zoper njihove krvočne kmete je trebalo povelja, naj izročé orožje. (Živahno odobranje in ploskanje v Lahih.)

Ne, zoper nas ni sila, varovati življenje in imovino, marveč baš zoper predlagatelje. Zatorej bomo i mi glasovali za nujnost predloga, kajti je v interesu pravičnosti in za varstvo tistih, ki trpé od nasilstev, torej v našem interesu je, da vis. zbornica predlog vzprejme. (Živahno odobranje in ploskanje v Lahih. — Govorniku častitajo.)

Domače in razne novice.

* **Uspeli goriških mestnih šol.** — Neki mož, ki je obiskoval goriške mestne šole in je sedaj pri vojaki na Moravskem — doma pa iz Staregore — je pisal svojemu očetu to-le dopisnico v krasni toskanščini, katere se je naučil — kakor že povedano — v goriški mestni šoli. Vsebina slové:

Dragi Mijo papa 5/28 prino koš ponenso šriver vas nando šaluda kunijo koro prego se podešo kolki soldo ninandar ki ga pižuna persoldi adešo fareno lananogra luntan vija dilirin dopo neševerešo dula nandar dijo dirijo dini prego kuši nor se podešo ninandar kolki soldo per kvešta domenika ki venera prego kušir prego anka lanama ki ni nanda kolki koša kolki soldo adešo konto kišo sano gracia šinor adešo nogo scriver kuni mando šuda šaludi anka mijo forodel Adijo adijo papa. — To je mešanica, ki more biti plod le goriške mestne šole! Gospod Lenassi si more ogledati original v našem uredništvu. Ali bo razumel?

* **Prinos k izzivanju Slovencev v Gorici.** — Dne 10. t. m. je bila pri tukajšnji c. kr. sodnji obravnava proti lahončiču Alfredu Dejak iz Trsta, dijaku 6. razreda c. kr. realke, katerega stariši so, ako se ne motimo, trdi Lahih rodóm — iz Senožeč na

*) Prinašamo tudi ta govor tržaškega poslanca iz splošne vol. skupine, da se prepričajo čitatelji, kako znajo Lahih zavijati dejstva in kakó se kažejo kot nedolžne ovčice, ki ne storé nikomur nič žalega. Kdor opazuje primorsko politiko že več let sem, ta se je gotovo prepričal, da so vedno in povsod favorizovani le naši nasprotniki. In iz tega govora bo razvidna marsikatera trditev, ki ni resnična. Ta gospod poslanec je bil celó takó drzen, da se je zlagal že pri prvem primeru, katerega je navajal proti Slovincem. čes, da sta bila ranjena dne 3. maja dva finančna stražnika, ko sta branila dva pretepana meščana. Sodnijska razprava, ki se je vršila tega meseca (junija) pred deželnim sodiščem v Trstu, pa je dognala, da sta bila napadena finančna stražnika od Lahih, katerega je sodišče tudi obsodilo na 10-mesečno ječo. Iz tega primerljaja naj si čitatelji storijo svojo sodbo o verodostojnosti vsega govora. — Uredn.

Kranjskem. Obsojen je bil na kazen 5 gl. ali 24 ur zapora, ker je 15. dne p. m. jih vrgel iz svojega stanovanja na Travniku skozi okno v drugem nadstropju kos šipe na dva gospoda, ki sta slovensko govorila, ki pa k sreči ni zadel. Stvar je bila opisana v 21. števil. „Soči“. Fantalin se je izgovarjal, da ni vrgel namenoma in ne misle nič hudega, menda le za šalo. Pomagal pa ni izgovor. Taki so, ko se mu stopi na rep — pa da drug glas iz sebe!

* **Italijanski nadpis odstranjen.** — Pred nekaj tednov smo pisali v „Soči“ par vrstic o peku g. Budinji v Podturnu in sicer da ne vemo kakšnega mišljenja je. — Ta gospod je odstranil ital. nadpis — in zdaj? — Zdaj je brez nadpisa — upamo, da stori svojo dolžnost, ako čuti slovenski, drugače . . .

* **„Primorski List“** poroča: Kakor smo čuli od verodostojne strani, je prijel msgr. Bensa od papeževega nuncija na Dunaju vso cerkvenopravno škofovsko oblast izimši ordinacije in birmovanje.

* **Zopet vesela novica.** — V zadnjem „Primorcu“ smo prinesli vest, da pojde v pokoj svetovalec Gorjup, državni pravdnik Vidulič pa da prosi za premeščenje in povišanje. Danes nam je pa sporočili, da pojde v pokoj tudi predsednik okrožnega sodišča g. Sbiša. Laški časopisi jočejo že naprej, ker se bojé, da pridejo na njih mesto drugi možje, ki ne bodo pihali v rog sedanjega sistema.

* **V Gorici je umrl** Mihael Brass, doma menda iz Žage, kateri je imel zalogo Reiningshausovega piva in žganjarijo na Kornu. Njegovi otroci so odgojeni povsem v italijanskem duhu, ter nam Slovencem niso čisto nič prijazni. B. m. g. o.!

* **Legalizovanje podpisov.** — Pravosodni minister je s posebno okrožnico opozoril vsa sodišča, da ne smejo siliti strank k notarjem, ako hočejo iste na sodišču legalizovati svoj podpis, marveč morajo brez prigovora storiti svojo dolžnost. — Tem potom si ljudje zares prihranijo marsikak krajcar za nujniše potrebe. „Pr. L.“

* **Iz trgovskih krogov** smo dobili pojasnilo glede vestice v „Soči“ katero donasamo tudi zdej, da goriski laški trgovci prodajajo blago, posebno sladkor, pod kupno ceno. Stvar je namreč taka, da laški trgovci goriski prodajajo pod ceno le takim našim ljudem, ki vzamejo le m a j h n o m n o ž i n o, pri kateri tudi majhno zgubijo. Ko pride kak, ki hoče vzeti nekoliko kvintalov, tedaj ne dajo blaga, ker bi zguba bila prevelika. Zgodilo se je namreč, da je Slovenec kupil sladkor pri laški tvrdki, druge reči pa pri Slovencu. Ko je poslednji zvedel, da je laški trgovec prodal sladkor pod kupno ceno, je dal Slovencu par stotakov, naj kupi še sladkorja in je isti v resnici prišel z vozom po sladkor, ali laški trgovec mu ni hotel dati več po prejšnji ceni. Morala vsega pa je torej, da laški trgovci s tem slepijo naše ljudi! Opozarjamo naše ljudstvo naj bode previdno!

* **Opozarjamo naše trgovce z dežele,** naj se obračajo zaupno na tvrdko T r u d e n - R e s b e r g. V kolikor je tu pa tam kakova pomanjkljivost, se bode prislo v okom tudi temu, ako se je oklenemo in ji izkažemo naše zaupanje.

* **Kako danes pišejo?!** — „Corriere“ od četrta je prinesel članek o prepovedani tomboli in v njem navajal razne razloge, ki so za tombolo in tudi uzroke, radi katerih je prepovedana. Mej poslednjimi veli, da ni umesten strah, češ, Slovenci bi udrli v mesto, posebno pa radi tega, ker na Travniku, za belega dne, z vsem redarstvenim aparatom in z vojaki, ki so v vojašnici itd., ni mogoč napad in sicer tem več ne, ker velika večina slovenskih okoličanov ne bi se spustila v ta korak. Videli smo — piše „Corriere“ — da se je v Vrtojbi spozabilo še-le dvajset oseb, dočim so se drugi, kar je hvale vredno, odločno zdržali udeležbe. — Tako pišejo danes, pred dva meseca pa so pisali, da je hotela množica okoličanov naskočiti Gorico in pobiti vse Goričane. To priznanje je zlata vredno.

* **Zima v juniju.** — Iz Bolca smo dobili poročilo, da je snežilo v Trbižu in bolško hribovje pa da je tudi pokrito s snegom. — Prošli teden, a tudi včeraj smo imeli prav jesenske dneve, kajti smo se morali topleje zaodeti. Nevihla in burja sta uzročilo veliko škodo po vsej deželi. V soboto popoldne je burja kar drevesa lomila. Bliskalo, grmelo in streljalo je, da je bila res groza!

* **Posesnik Jakob Kragel** iz Kanala nam poroča, da v njegovem vrtu posejana turšica (sirk) ima že bandero in eno steblo že tri klase. Enako se nam poročajo tudi iz goriške okolice. — To so pač redkosti v juniju!

* **Neotesani tržni upravitelj.** — Zopet smo dobili pritožbo proti upravitelju goriškega pokritega trga. On namreč kar karnifla vse Slovence, se jim grozi in jih celó podi iz tržnice. Ali ni leka proti takemu postopanju? Menda v Gorici ne, pač pa se temu lahko pomore s tem, da si Slovenci omislijo svoj trg s sadjem na Rojicah, v Pevmi ali kje drugje in potem jim gotovo bode pomagano!

* **Shodi po deželi ljudstvu v pouk.** — Z dežele smo dobili prošnjo od rodoljubov, da bi naši poslanci sklicevali po deželi poučne shode v svrhu, da se razjasni sedanji javni položaj in se ljudstvo organizuje ter pripravi za nadaljevanje začetega gospodarskega boja. Ako ne bo zaprek, je upati, da se to zgodi čim prej.

* **Hranilnica in posojilnica v Biljah** je začela poslovati dne 8. t. m. in vrlo napreduje. Do sedaj je pristopilo k zadrugi 80 udov. V 10 dneh je imela 2000 gl. prometa. — Ljudje se za hranilnice jako zanimajo. Le naprej, v vsaki župniji so mora osnovati enak zavod. „Pr. L.“

* **Kako naj se Slovenci prekrizajo.** — Marsikje se je vdomačila tuja navada, da se spoznava ali trdi presveča Trojica z znamenjem svetega križa čez celi obraz in z izrečenimi imeni božjih oseb. Takó pa nas ni učila (slovenska) mati. Katekizem ima ta-le nauk: Križ delamo takó: prekrizamo z desnico čelo, usta in prsi, rekoč: V imenu Boga Očeta †, Sina † in svetega Duha † Amen. Takó se tudi mašnik „vžegna“ pri sv. evangeliju. Če se tudi nekoliko dalje zamudi s trojnatim, kakor le z enim križem, vendar je pomenljivejše in prikladnejše. Držimo se zató svoje stare navade, če se imamo tudi v tem ločiti od drugih! Ta slovenska navada vgaja tudi sv. Očetu papežu. Ko so bili pretekli mesec zbrani nekateri romarji v imenitni sikstinski kapeli v Rimu in pričakovali sv. Očeta papeža, da bi pričó njih maševal, bilo mu je na obrazu brati veselje in posebno zanimanje, ko je zapazil, da se nekdo blizo njega po slovenski „žegnuje“. „Pr. L.“

* **Iz Cerovega** nam pišejo: V svoji zadnji seji je sklenil odbor „Slov. Čitalnice“ si omisliti društveno trobojnico. Izvolil se je zato poseben odbor, ki je začel takoj nabirati radodarne doneske; ker je pa naše društvo premaloštevilno, da bi s svojo močjo oskrbelo si trobojnico, je sklenil odbor, da naprosi rojake k blagovoljni pomoči. Misel narodne trobojnice je tako lepa in vzvišena, da mora biti ponosen vsak, kdor je pod njenim okriljem. Ona nam pravi, da smo vsi Slovenci sinovi velike matere Slave, ona nas združuje v narodno celoto, ona je znak, ki naznanja drugim narodom, da smo Slovenci veren, zvest in čil narod! Torej rojaki! Kedar se oglašimo, podpirajte blagovoljno naš namen!

Iz Bilj smo dobili pritožbo, da se tamošnji trgovci deloma še vedno poslužujejo pri nasprotnih trgovcih v Gorici. V pritožbi so tudi imenovani trgovci. Prosimo tamošnje rodoljube, da uvažijo vest: „Resna beseda rodoljubom na deželi“, katero prinašamo zdej. Ako zasebno prizadevanje ne doseže uspeha, tedaj pridemo z imeni na dan.

* **Od italijansko-avstrijske meje** smo dobili zopet pritožbo radi ceste, katero pričakujejo še toliko časa. V dopisu se navaja mej ostalim, da so avstrijski Slovenci pomagali graditi Lahom onkraj meje cesto, ker

jim je bilo obljubljeno, da v odškodnino ne bodo plačevali nikake pristojbine. Ko je bila cesta zgrajena, pa so morali plačati 2 franka od vsakega voza. Zadnji petek l. 1896. je slo čez mejo v Italijo 28 naših vozov in za vsakega se je plačalo 2 franka. Ti vozovi pa se niso mogli vrniti istega dne, ker je vzrasla Idrijska, ampak se-le tri dni pozneje. S kakimi stroški je bilo vse zjedinjeno, ni treba navajati, dostavlja se pa, da je moralo blago dva dni na prostem bivati, ker ga niso imeli kam pod króv spraviti. Od meseca marca sem je še vedno zaprta cesta čez mejo. Naše ljudstvo obupava, ker nima potov.

* **Imenovanja pri pošti.** Poštni oficijali so imenovani poštni azistentje: K. Unterkircher, L. Pük, Fr. vit. Resmini, J. Gerdol, Bl. Maggi, F. Stupac in Jož. Hvala za Trst; J. Velikonja za Gorico.

* **Tržaške novice.** — Včeraj je začela razprava pred deželnim sodiščem v Trstu proti 21 Slovincem iz Barkovlja pri Trstu radi izgredov o priliki državnozbornih volitev. Obtožence branijo odvetniki dr. Gregorin, Pretner in Rybač. Izid sporočimo v „Soči“. — V Šklednju pri Trstu so bili nastali izgredi proti laškim delavcem iz Romanije v Italiji. Zadnji namreč so s svojo ošabnostjo in delavno konkurenco tako razjarili delavce drugih narodnostij, da so jih poslednji napadli in s tem uzročili, da so zapustili delo v Šklednju vsi Lah. Sodišče stvar preiskuje, več oseb je že zaprtih. Te izgrede je porabil tržaški mestni zbor v svoje politične namene. Mestni odbornik Venzian je dokazoval, da izgredi v Šklednju so neko nadaljevanje nasilstev, katere uprizorajo Slovani proti zatiranim Italijanom. Seveda je galerija hrupno odobraval njegov govor. Da, da neki tržaški tat je tudi enkrat, potem ko je ukradel, po ulici tekel in kričal: „Primitite tatu, primitite tatu!“

* **Najden broš.** — Neka Slovenka je prišla v Gorico k zdravniku po svet in o ti priliki zgubila, oziroma pozabila, svoj broš, kateri se je oddal c. kr. redarstvu v Gorici. Dotičnica, katera je redarstvu neznana, je povabljena, naj se oglasi pri tukajšnjem c. kr. redarstvu.

* **V Črničah** je umrla soproga tamošnjega posestnika Jožefa K o s o v e l a. V mesec dnevov je pogrebel mater, otroka in soprogo. N. p. v m.!

* **V Podgori** je konečno odobreno novo šolsko poslopje.

„**Materino delo za Boga in domovino**“, katero je izdala naša tiskarna, ima ta-le obseg:

Škofovska priznanja. — Predgovor k 3. izdaji. — Spomin materi. — I. poglavje: 1. Imenitnost človeka in njegove vzgoje sploh; 2. Materin upliv na dečo; 3. Materina ljubezen do otrok. — II. poglavje: 1. Materino delo za Boga; 2. Sveta družina z gled vzgoje; 3. Lastnosti mladine: a) Bodi pobožna, b) ubogljiva, c) odkritosrčna, d) sramožljiva, e) delavna. — III. poglavje: 1. Materino delo za domovino; 2. Ženska domovinska ljubezen; 3. Žene se sploh odlikujejo v domoljubju; 4. Rodoljubne Slovanke; 5. Narod blagoslovja dobre matere; 6. Odpadniki so značiljivi. — IV. poglavje. Pravila za narodno vzgojo: 1. Mati bodi sama rodoljubka; 2. Domoljubje oslanjaj se na vero; 3. Pouk treba zgodaj začeti; 4. Mati uč ljubezen do narodnega jezika; 5. Uči spoznavati domovino; 6. Uporablaj lepe zglede; 7. Kako je treba pripovedovati; 8. Uporablaj narodne običaje; 9. Uporablaj lepe narodne pesmi; 10. Uporablaj narodne spomenike. — Sklep. — Narodna imena.

* **Pred okrajnim sodiščem v Gorici** so se zagovarjali danes gg. Jurij M o s e, A. G a b r š č e k (v odsotnosti po svojem zastopniku) in še nekateri drugi Slovenci radi pesmice „Le pustite“. Stvar je namreč taka, da je neki laški trgovec iz Raštela ovadil redarstvu g. Moseta, da deli v svoji prodajalnici omenjeno pesmico, na kar je redarstvo poklicalo na odgovornost g. Moseta in mu ob enem zaplenilo nekoliko iztisov pesmi. Vsled te prijave je redarstvo odstopilo vso reč državnemu pravdnistvu, poslednje pa okrajnemu sodišču. G. Gabršček je tožen menda radi tega, ker je pesem prodajal v tiskarni v dobrodelni namen. Laški časopisi so se veselili te razprave in so jo raz-

glasili na vse strani, kajti naša pesem jim je „odiosa“, dočim kaj tacega pa jim ni proslula „Lassé pur“ ecc., ker je sovražna Slovincem. Iz tega se vidi, kakó so znosljivi ti naši ljubi bratci! O izidu več v „Soči“.

* **Prijatelj delavcev.** Agent židovske tvrde z vinom prodal je posestniku sod vina „prima qualità“ (!?). Čez nekoliko dni pa se posestnik potoži agentu: „Vaše vino je jako slabo — zdravju škodljivo — tako, da je ne more nihče piti“. Mož pa odgovori: „Za delavce bo že dobro“. Glej delavec! — Za delavca — za ubogega trpina je dober — škodljiv fabrikat. To so tvoji prijatelji! Za delavca je vse dobro — saj delavec ni človek — naj pije uboga para strup, da se poprej spravi tje — kjer ni muh. Posestnik je kupil vino za se in za družino, pa piti je ne more, ker je „prima qualità!“ V Gorici imamo tri trgovce z vinom, namreč gg. Dekleva in Pečenka ter odlikovano „Vinarsko zadružno!“

Zato varujte se židovskih agentov, saj ne manjka poštenega domačega vina.

* **Kako se smešijo.** — V „Soči“ smo prinesli vest, da je odložena porotna razprava Budin-„Corriere“ in k temu pristavili, da je to uzročila „brbljava“ „Soča“. No temu ni tako, „Soča“ ni tega uzrok, ampak „la energica protesta“ žida Graziadio Luzzatto, kot „Corrierevega“ zagovornika! Tako poročajo namreč laški časopisi. Radovedni smo, ali so se tresle hlače zaderskim sodnikom, ko so čitali Graziadiov protest?!

* **Čudna zahtevanja!** — Doznanjemo, da nekateri Slovenci z dežele, ki prihajajo kupovati blago v Gorico, so tako čudni, da je že smešno. Tako so na primer zahtevali v Trudnovi zalogi blaga, da bi ista morala dajati blago mnogo ceneje, nego ga prodajajo drugi laški trgovci, kateri, kakor že rečeno, to delajo že na svojo lastno zgubo in le v past Slovincem. Kaj takšnega zahtevati je smešno in tudi zlobno. Radi tega rotimo rojake na deželi, naj poučijo nezavedneže, kako jim je nastopati pri kupovanju blaga ter jim dopovejo, da na svojo lastno zgubo prodajati — ne more trgovec, ako ni za to podpiran iz tajnega zaklada.

* **Zaplemba.** — Zadnje številko „Primorskega Lista“ je zaplenilo državno pravdnništvo. Živela svoboda tiska v Gorici!

* **Iz Ločnika** nam naznanja g. Štefan Kocijančič, da ni govoril onih besed o „ruski zastavi“ in „ruskem carju“, kakor poroča dopisnik v predzadnjem „Primorcu“ št. 11., — in da je sploh nasprotnik takim izzivajočim klicem, o kakoršnih dopisnik govori, da jih je bil g. K. vesel na dan potrditve ločniškega župana.

* **Na bližnjem Beneškem** se mila slovensčina védno bolj zgublja. Mlajši rod se kar sramuje govoriti slovensko. V vaseh ob cesti iz Kobarida v Čedad se večina dela, da slovenskega še razumi ne. Samo pod Utano so se trdni. Kmalu bo imela Italija same Lahe. Zato ima veliko izobraževališče za učiteljice v Št. Petru slovenskem, da jih pošilja med Slovence. Če delajo naši Lahi z nami kruto, toliko bolj oni onkraj luže. Zdaj se ne čudimo, če se je družba sv. Mohorja že parkrat pritožila, da zgublja ude na Beneškem. „P. L.“

* **Iz Kreda** nam poročajo: Dne 16. t. m. je pregledoval prostor pri sv. Volarju F. M. Lt. Succovaty, korni poveljnik v Gradcu v spremstvu treh viših častnikov. V kratkem se pričakuje druge komisije.

Tukaj nam je bila zaplenjena vest „Past laških trgovcev“, v katerej smo opozorili ljudstvo na najnovejši manover goriških laških trgovcev in priporočevali le trgovce s slovenskimi napisi; posebno pa go-

spoda J. Mose-ta in P. Draščeka.

* **Pozor slov. davkoplačevalci iz Starogore in Št. Andreža.** (Kakšnega čuvaja imate!) Necega dne najde čuvaj otroke, ki so nabirali jagod in šmarnic v gozdu. Napodi jih, dirja za njimi, ter jih roti z besedami: „Čakte, čakte, mostri di sciaivi!“ Evo „sangue puro“ od Voglarjev!

Čudno! Dne 18. marca pri volitvah v državni zbor še ni znal toliko, „del dolce si“ — jezika, da mu je moral sedanji poslanec Lenaši tolmačiti, ko mu je rekel župan: „Avette condotto molto gente“.

Za tega moža, ki se bavi z agitovanjem, z izzivanjem našega mirnega ljudstva, in ki je nastavljen v službi za varstvo lova, prosimo i priporočamo kar najtopleje dotičnim davkoplačevalcem, storiti čim preje potrebnih korakov. Starogorec.

* **Lepi izgled.** — Čudno! — Pred kratkim je bil neki Grgarec na Solskanski cesti v krčmi M. Prišel je tudi eden godec z „harmoniko“. V kratkem času, ko je vlek svoj „meh“, je nabiral dvakrat krajcarje mej pivci. Grgarec to videvši — in še en drug mladenič sta se ustavila nadležnemu in nepotrebnemu prosjačenju ter jela nabirati darove za „Slogo“. Kmalu sta nabrala malo svotico. Potem se poda proti domu v Grgar. Mej potjo se ustavi še v Britofu v jedrej krčmi, da bi tudi ondi nabral mej veselimi pivci kaj za „Slogo“. Ali čudno, nikdo ni vedel, kaj da je to! Društvo „Sloga“ jim je bila „španska vas“. Krčmar je celo menil, da že ne more biti kaj prida, ker seni na trgu „publiciralo“. (Je li mogoče? Uredn.) Nabiralec, ves užaljen na tolikej nevednosti Slovencev, je odšel. Potožil je potem drugemu rodoljubu, s katerim sta zložila 1 gl. v ta namen! Slovenci posnemajte lep izgled požrtvovalnega rodoljuba!

* **Drobiž.** Županom v Biljani je bil izvoljen g. Jožef Sfiligoj na Dobravem.

70-letna Terezija Bavčič v Kojsem jo padla takó nesrečno z neke lestvice, da je ostala v hipu mrtva.

Pisejo, da se je prikazala kuga med svinjami v Dornbergu, Rihembergu, Vitovinu in Št. Ferjanu?

* **† Župnik Sebastijan Kneipp umrl.** — Iz Wörishofna je došla vest, da je dne 17. t. m. zjutraj ob polu petih umrl sloveči župnik Kneipp. Z umrlim župnikom izgine v hvaležnih srcih človeštva sveta oseba, ki ostane v neizbrisnem spominu, a njegova metoda, ki je že tisočem rešila zdravje in življenje, ostane najbrže, dokler bo živel človeški rod. Umrlému pa podeli Bog plačilo v nebesih, katero si je v resnici zaslužil s svojimi velicimi žrtvami za trpeče človeštvo. Bodi mu zemlja lahka!

* **Slovo od novčiča.** — „Hali — Haló, zdaj pa novca več ne bo!“ bi lahko zapeli v slovo poslavljajočemu se novcu, Celih štirideset let je igral važno, oj prevažno ulogo v življenji bogataša, a še važnejšo v življenji — siromaka. In zdaj — odhaja! Finančni, še bolje rečeno: novčni minister, naredil je konec njegovemu obstanku. S prvim julijem 1898, tako se glasi naredba ministroma od dne 9. t. m. v „Wr. Ztg.“, izgine iz prometa novčič in tudi njegov manjši bratec, polunovčič. Do konca l. 1899. vsprejemale ga bodo pod streho samo še cesarske blagajne in uradi, v dvajsetem stoletju pa novčič ne bode več novčiča vreden, kajti romal bode med stari baker, kjer se zopet združi s svojimi tovariši v jedno maso za — druge svrhe, za katere? „To sam ti veš!“ bi lahko vskliknili z S. Gregorčičem. „Ed.“

* **Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu.** — Skoro bo dve leti, od kar je po većinoma znanih nepremišljenih homatij krenilo delovanje „Graške podpiralne zaloge“ na pct, kamor ji ni moglo slediti zaupanje slovenskega podpirajočega občinstva. Ker pa so usahnili viri, skrčile so se tudi poprej toli izdatne in mnogostevilne podpore na redke in neznatne zneske in konec je ta, da strada mnogo slovenskih visokošolcev v Gradcu. To ni na škodo samo

njim, temuč celemu narodu slovenskemu, kateri živo pogreša izučenega naraščaja v vseh slojevih javnega življenja, Pomislimo le na novi civilnopravdni red. Kje dobimo potrebno število pravdnikov, ako si jih sami ne odgojimo? A kako pomoči? Prosjati doneskov založeni „podporni zalogi“ bilo bi v sedanjih razmerah breuspešno. Čakati utokov, s katerimi so se nekaterniki bahali da bodo sami obračunali z akademškim senatom? S tem bi se le podaljšala doba stradanja za sedanje uboge dijake v Gradcu. Edino sredstvo iz te zagate je bilo osnovati novo „popolnem neodvisno podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu“. Pravila temu društvu, sestavljena po uzoru jednacega dunajskega društva, potrdila je visoka vlada.

Društveno delovanje se začne z osnovnim občnim zborom dne 23. rožnika t. l. Osnovni odbor (za sedaj vsprejemata dopise in pošiljatve vseučil. prof. dr. Grg. Krek ali pa dr. Benjamin Ipavec, Burgring št. 4.) pa se obrača v imenu podpore vrednih in potrebnih dijakov graških od vsega slovenskega občinstva z najskrenejšo prošnjo, naj blagovoli nakloniti obilnih doneskov novo ustanovljenemu društvu.

Snovalni odbor.

* **Slovanske slavnosti.** — Dne 13. t. m. je priredila „Glasbena Matica“ iz Ljubljane izlet v Postojno. Udeležba je bila ogromna; slavnost se je vršila in končala v najlepšem redu. — Istega dne se je vršila tudi slavnost blagoslovljenja zastave društva „Dušan Silni“ v Belgradu. Te slavnosti so se udeležili Hrvatje iz Zagreba in Splita, Čehi in drugi Slovani. Slavnost se je vršila v navzočnosti kraljevi in njegove matere Natalije. Sreč nam je utripalo veselja, ko smo dobili poročilo, da so bili Hrvati, kot najbliži srbski brati, največ odlikovani od vseh slojev belgrajskega prebivalstva.

Dne 27. t. m. bo velika slavnost pevskega društva „Ljubljana“, katero blagoslovi svojo zastavo. Udeležba obeta biti velikanska iz vseh krajev Slovenije. Goriškim rojakom priporočamo, da se slavnosti po mogočnosti številno udeležijo. — V slučaju slabega vremena se bo slavnost vršila dne 29. t. m.

* **Nova liečbena znanost** ili nauka o jedinstvenosti svih bolesti i na istoj se osnivajuće jedinstveno izliečenje bez liekova i bez operacija. Poučna knjiga i savjetnik za zdrave i bolestne od Ljudevita Kuhne-a. Pod ovim je naslovom upravo izašlo nakladom tiskarne Terezije Fischer, Zagreb, Ribnjak broj 10. hrvatsko izdanje ove do sada o 24 jezika tiskane knjige. Ista obasize VIII i 300 strana u 8°, te sadržaje osim najnovije slike pisca u nadorezu jošte i mnogobrojne u tekstu tiskane slike. Ciena je ovoj knjizi 2 for. 50 nč., a kod pripislanja ove svote unapried, šalje gore spomenuta tiskarna istu franko.

Resna beseda rodoljubom na deželi.

— Z več strani dežele smo dobili pritožbe proti temu trgovcu ali onemu vozniku, češ, naš trgovec je naložil blago pri Lahu, oziroma voznik je sprejel od laškega trgovca „dobro roko“ in ga tako privadil, da zahaja k njemu po potrebno blago. Nekolikokrat smo že ustregli raznim zahtevam in imenovali posamične osebe, katere so kupile blago pri Lahu. Naša odločnost v tem pogledu pa ni bila splošno odobravana in radi tega prosimo rodoljube na deželi, predno se odločijo spraviti v javnost ime trgovca, kateri se ne drži gesla „Svoji k svojim!“, naj poskusijo pri istem zasebnim potom doseči, da se oklene narodnega gesla, to je, da ga poskusijo z lepa prepričati, da greši proti sebi in narodu, ako kupuje blago pri Lahu, ko to more storiti pri Slovencu. Le v skrajnem slučaju, ko se izjalovijo vsi poskusi, naj pridejo na dan ne samo z njegovim imenom, nego tudi z zagotovitom, da ga bodo bojkotovali vsi njegovi dose-danji odjemalci. To prošnjo ponavljamo še enkrat, kajti ne maramo slišati očitanja, da smo, oziroma bodemo uzrok, ako se ta ali oni ne uda narodnemu geslu. Iz teh razlogov smo danes izpustili vse one trgovce,

proti katerim smo dobili pritožbe. Gospodje dopisniki naj nam to oprostijo, kajti udali smo se začasno javnemu mnenju. Na vsak način pa prosimo, da nam se naznani vsak slučaj, ki se zgodi.

Tukaj nam je bila zaplenjena vest „Kukavice“, katero smo ponatisnili iz zadnje nezaplenjene številke „Soče“. Zablembo nam je prišla nepričakovano, to tem bolj, ker smo že v zadnji številki „Soče“ preboleli to bolezen, in nam je provročila precejšnje in nepričakovano gmotno škodo, kajti zaplenjeno je bilo 2000 iztisov. Poizvedeli smo, da je zablembo sledila po ukazu iz Trsta.

Čas ima — pa žvižga. — Na vratih brivnice Merlove v Semenški ulici stoji pogosto brivski učencec (ali pomočnik?) in vstrajno, res požrtvovalno žvižga ono „Lassé pur“ v raznih varijantah. — Za danes ne rečemo še druge besede, kakor da opozarjamo na to pobalistvo gospodarja, ker drugače bodo imeli vsi njegovi ljudje (tudi v Gosposki ulici) še več časa, da bodo — žvižgali.

Našim trgovcem z dežele naznanjamo, da gosp. G. Ferd. Resberg ima v svoji službi tudi Slovence in jih še nekoliko vzame, ako najde pričakovano podporo od naše strani. Za sedaj — namreč prvi mah — se ne more oblagati s troški, dokler si ni svest, da vživa podporo vseh nepristranskih ljudi. Postreže Slovence z vsakim blagom in tudi s slovenskimi dopisi, ceniki in računi, ker njegov je princip — kot poštnemu trgovcu — postaviti se na popolno enakopravno stališče. Odvisno je tedaj le od Slovencev, da dobi službo zopet kak naš mož.

Barabstvo se čedalje bolj širi v Gorici. In sicer barabstvo v gosposkeji suknji. Take barabe posedajo na javnih krajih, politikujejo in delajo neslane opazke o mimo gredočih, zlasti o Slovencih. Tudi žvižgati za znanimi Slovenci jih ni prav nič sram, marveč štejejo to za junaštvo, katero naj bi občudoval sam naš „amato sior podestà“. — Tako barabstvo pa ponekod štejejo med cvet laške inteligencije. Naj jo le jmajo!

Laški trgovci z jedilnim blagom ponujajo danes svoje blago že **pod kupno ceno**. Tako n. pr. sam sladkor za 1 gold. 50 kr. ceneje nego so ga sami kupili v tovarni. Kaj to pomeni, ni treba razlagati, kajti umevno je, da je to le past za slovenske trgovce. Pošten trgovec in kateri računa s časom — a čas je zlató! — ne more prodajati svojega blaga pod ceno, ako si ne želi propada, kateri mora priti prej ali slej. Takisto je neizogiben propad vsem onim laškim trgovcem, kateri ponujajo svoje blago pod kupno ceno — ako niso v tem podpirani od tajnih zakladov, kateri so ustanovljeni proti Slovincem.

Lahonske spletke — slovenska lahkomišljenost. — Doznali smo, da lahonski spletkarji hoté narediti malo zmešnjave med našimi manj zavednimi kupovalci. Raznašajo namreč novice, kakor da bi bil g. Resberg v zvezi z Orzanom in Fornizzijem ter da smo v tej zvezi — tudi mi okoli „Soče“, imenoma lastnik g. A. Gabršček. Da je taka „novica“ le nesramna laž in smešen izrodek lahonskih spletkarjev, ki hoté v motni vodi bogato ribariti, je umevno samo po sebi; na take limanice se morejo ujeti le zelo neredni in omejeni Slovenci, kajti vsakemu drugemu je jasno, koga hočemo bojkotovati. — Iz naznanila na drugem mestu je razvidno, da g. Resberg je le zastopnik širokoznane trgovske hiše Truden v Trstu, ki ne potrebuje nikake zveze ne z Orzanom ne z Venutijem in ne z Fornizzijem v Gorici. Mi sami pa imamo s tvrdko Truden-Resberg le toliko zveze, da jo nesebično podpiramo na vse strani, da odklanjamo celó vse nasprotne oglase, ne da bi smeli pričakovati za tako žrtvo kako odškodnino. Razumnikom bo toliko zadostovalo; obrekovalcem in onim, kateri se spodikajo ob vsako reč, katera se ustanavlja v boljši našo narodno-gospodarsko neodvisnost — pa: Bog daj pamet!

Obrekovalcem na znanje. — Irredentovsko-židovsko-prostozidarsko-revolversko-panitalijanska „La Sentinella del Friuli“ je prinesla strupen članec proti našemu tiskarju, tvrdki Resberg in Truden. V članci je izbruhala ves svoj srd posebno proti g. Gabrščeku in prinesla izvleček iz nekega isterškega laškega časopisa, kateri priporoča Lahom, naj bojkotujejo tvrdko Truden, oziroma Resbergovo. O stvari bomo še pisali, za danes konstatujemo le napad v dokaz onim obrekovalcem, o katerih govorimo na drugem mestu, češ, da smo mi v družbi z Orzanom, Fornizzijem in drugimi, ko bi bili v Orzanovi družbi, nas ne bi gotovo tako počastili.

Opozorjamo rojake z dežele, naj prezirajo take Slovence, kateri so v službi laških trgovcev in se klatijo po deželi, kjer obrekujejo narodne trgovce ali pa take, katere podpirajo tudi Slovenci. Znan nam je namreč slučaj, da nekdo, — ime za danes zamolčimo — iz sebičnih uzrokov obrekuje zalogo pri g. Resbergu, drugi pa, kateri nima nič resne volje do dela, mu pomaga. Ako ne opustita nepoštenega počenjanja, ju naznanimo z imeni. Neki prosluli agent raznih tovarn — sedaj pa goriških laških trgovcev in odvetnikov — ki biva v Dornbergu, očitno zahaja v laške prodajalnice in javno nastopa, naj Slovenci zahajajo k Lahom, posebno k odvetnikom. Peča se tudi z mešetarijo v izposojevanju denarjev pri Lahih. Taki človeški izvržek ni vreden, da ga nosi slovenska zemlja.

Profanaclja. — Prostozidarska predrznost urednikov „Sentinelle“ je postavila v isto vrsto vzvišenost procesije sv. Rešnjega Telesa z goriško tombolo in zahtevala, da bi

moralo redarstvo prepovedati tudi procesijo, ko ni dovolilo vsakoletne tombole. Kaj takšnega more zahtevati le prismojena glava urednika „Sentinelle“, kateri stoji pod protekcijo mestnih prvakov.

Brezobzirnost! — Te dni smo imeli slučajno v rokah več računov nekega laškega trgovca iz Gorice. Ta gospod je bil še pred 20 leti navaden trgovski pomočnik, a danes je mogočen gospod, velik trgovec in — mestni starešina goriški ki glasuje tudi proti slovenski šoli, če tudi se ima le Slovincem zahvaliti za svoje sedanje bogastvo. Iz omenjenih računov smo videli da ta veletržec nima niti toliko obzirrov do svojih odjemalcev, da bi jim dajal — slovenske račune, marveč na laških tiskanica, mu napisujejo laški pisarji laške račune, katere je težko vmeti. Dà, ne le to, ampak celó imena vasij in oseb so vsa grdo popačena. Pri vsem svojem kupčijskem prometu s Slovenci ta mož še ni prišel do tega, da bi vzel v svojo pisarno Slovence, ker je lahonska politika v Gorici taka: proč s Slovenci! Vsi Slovenci v deželi so torej njegova bogatela, a on služi nam nasprotni politiki in ne dà zaslužka niti enemu trgovskih pomočnikov, namesto da bi imel same Slovence v svoji pisarni. Še več! V pisarni ima same znane nasprotnike Slovencev; glavni pisar je bil celó volilni mož v V. kuriji proti nam Slovincem in je povsod zraven, kjer je kaj proti Slovincem.

Velikokrat tožijo naši rojaki, da za slovenske sinove ni dobiti kruha, ako so še takó sposobni! Kakó tudi, ako pri trgovcih niti ne terjajo slovenskih računov in dopisov v lepem in pravilnem jeziku, — ako bogatí trgovce, kakor n. pr. gornjega, a pusté, da imajo edino le nasprotnike v službi. — Vsak Slovenec naj stori vedno in povsod svojo dolžnost, pa bodo vse tvrdke čutile potrebo, da morajo sprejemati Slovence v službo. Iskale jih bodo in dobro plačevale — in mnog Slovenec dobi zaželjeni kosček kruha, katerega zdaj zaman išče! — Enako je pri vseh javnih uradih!

Furlanska železnica. — Evo številke, ki jasno govore: V letu 1896. je imela ta železnica vseh dohodkov gld. 24.004, izdatkov pa gld. 43.562. Dohodki niso torej pokrili niti 60% navadnih vsakdanjih stroškov! — Obresti glavnice znašajo gld. 62.036, torej primankljeja gld. 81.193, katere plača država!

Ta železnica se v kratkem podaljša čez laško mejo do postaje San Giorgio di Nogaro; s tem bo skrajšana zveza med Trstom in Benetkami za par ur.

Tombola dne 29. t. m. v Gorici. — Čudom smo se čudili, ko smo zagledali v ponedeljek oznanila mestnega magistrata, da bo 29. t. m. običajna tombola na **Travniku** v Gorici! — Dočim se prepovedujejo slov. veselice v zaprtih krajih, je bila naznanjena tombola — na Travniku! — V torek pa je redarstvo izročilo magistratu odlok, s katerim je bila ta tombola — odložena. Magistrat se je seveda „energično pritožil“ v Trst. Radovedni smo na izid te pritožbe!

Naj se zgodi pa karkoli: Slovenci, izogibajte se takih laških slavnostij, da ne pridete v nesrečo!

Slovenska zaslepljenost. — Poznamo nekatere slovenske trgovce in voznike, ki so dolžni nekoliko denarja nam, nasprotnim trgovcem. In radi tega se izgovarjajo, da ne morejo kupovati blaga tam, kjer se jim priporoča. — To bi bil prvi razlog, drugi pa je ta, češ, da jim baje laški trgovci ne računajo za dolžne zneske nikakih obrestij in sploh jih ne terjajo za glavnico. Da so nekateri tu pa tam dolžni, je resnično, a res je tudi to, da so dolžni tudi oni, kateri jim prodajajo, kajti brez kredita ni trgovine. Ni pa resnično, kar trdijo, da jim ne računijo nikakih obrestij, kajti „oni, ki je dolžan, je na zdravem bolan“, — kakor pravi pregovor — in mora vzeti pri takem trgovcu tako blago, katero mu sploh trgovec dà na kredit, ne da ima kupec korajzjo zahtevati boljše blago, katero navadno prodaja isti trgovec proti gotovini ceneje. Pri slabem blagu torej, katero mora plačati draže, ker mu je dolžan, plača 30%

obresti in ne 6%, katere bi plačal, ko bi si izposodil potreben znesek in kupoval blago proti gotovini. Vsaka naša posojilnica izposoja denar takim trgovcem, kateri se hočejo rešiti laških trgovcev, ako za to doprinesejo zadostno zagotovilo. Da ne terjajo Lahij izposojene glavnice, je znamenje, da je Slovenec dobra „molzna krava“, katera jim daja zaslužka. Taki trgovci vedó, da, ko bi terjali svojo glavnicu, bi s tem odgnali odjemnika na svojo veliko škodo. Slovenci, zavedajte se!

Sveta Gora je Lahonom trn v peti, ker oni tam gori ne gospodarijo. — „Corriero“ od torca pripoveduje, kakó je bilo ondi do konca preteklega stoletja vse laško, a danes da je tam vse slovensko. —

Na to odgovarjamo:

Znana nam je naša zgodovina, kakó so naše očete davili, sleparili, izzemali vsi k nam pribegli tujci, — ali taki „zlati časi“ za vas so — minuli! Nikdar več se ne vrnejo, kajti znali bi se jih ubraniti.

Mestne volitve, — V III. razredu je došlo 142 volilcev; dobili so glasov: Bozzini Alfredo 140, Nigris Antonio 140, dr. Graziaudio Luzzatto 138 (dva sta torej antisemita!), Valentinuzzi Carlo 130, Seppenhofer Carlo 121. — Ali ne, „velika“ števila to! — Nove metle rade pometajo, pravi pregovor! Rado vedni smo, na kake načine mislijo te nove metle pomesti — ne sicer smeti na magistratu, ampak: Slovence iz Gorice. Tresemo se strahu že naprej!

Mož-beseda. Kar je obljubil, to je tudi storil — g. Mose. Odstranil je namreč italijanski napis nad prodajalnico in razobesil dva samoslovenska v zlatih črkah. S tem korakom se je g. Mose odpovedal zadnjemu grehu, kateri je imel na vesti, in tako stopil na slovensko stališče, na katerem obljubuje tudi trdno obstati. V kratkem pribije slovensko tablo nad prodajalnico prvega nadstropja v svoji hiši nasproti pritlični svoji prodajalnici. Obljuba je dolg! To vse pa je vzrok „il bacillo della peste bubbonica slovenica“.

Tudi drugi naši trgovci so prišli z napisu na dan. Gosp. Rován, ki ima zalogo vrhniškega piva, je zamenjal prejšnji trojezični s prvim italijanskim napisom v prvo slovenski. Gosp. Fon, Obidič so prenovili svoje nadpise. V delu pa je še več drugih. Slovenski obrtniki, pridite z slovenskimi napisu na dan.

Vrta služkinja. — Soproga nekega žida je vzela Slovenko za hišino; žid pa je hotel, naj spodi to „ščavo“ iz hiše. Židinja je na to rekla hišini, da jo vsejedno obrzdi, ako ne bo več slovenski govorila, ali hišina je židinja odločno zavrnila, da raje popusti službo nego zataji svojo narodnost. Čast taki mladenki!

Tukaj je bila zaplenjena vest „Tajni zaklad“. Tudi ta vest je bila ponatisnjena iz „Soče“.

Ogibajte se laških trgovin. — 3. t. m. so silili že v proslulo prodajalnico v Raštelu neko ženo, naj kupi blago. Ker tega ni hotela storiti, so ji strgali krilo, zmirljali s „porca sclava“ itd. Slovenke: Svoji k svojim!

Trgovci z jestvinami v Gorici. — Kar je Slovencev, vsi dobro delajo; hvalijo se celó sami, da prodajo po dvakrat in trikrat več nego pred bojkotom. Šest takih trgovcev so odločni Slovenci, trije se omahljivi, a upamo, da se otresejo vse bojazni in pokažejo svojo pravo barvo z napisu in drugiče, kakor se Slovincu spodobi. — Toda od teh trgovcev bomo tudi zahtevali, da ne bodo le podružnice kakega laškega veletržca, marveč da bodo jemali blago pri slovenskih tvrdkah v Gorici ali v Trstu. Kdor tega ne bo hotel, tak ni trgovec za Slovence, kar občinstvu tudi naznanimo, da se bo vedelo ravnati.

Iz Rihemberga so nam sporočili, da tamkaj se je ljudstvo organizovalo kakor na Bolškem, namreč, da napové boj vsem takim trgovcem, ki ne bodo kupovali blaga pri slovenskih tvrdkah. Reklo se nam je, da bodo raje kupovali vse pri naših v Gorici, kamor hodijo vsak dan, ako bodo tamošnji trgovci še nadalje le nekake laške podružnice. Koli-

kor smo mogli spoznati, je ljudstvo jako odločno v teh zahtevah. — Ne poznamo sicer trgovcev v Rihembergu, vendar se nam zdi, da ne bo treba takega pritiska, ker oni sami se bodo radi držali gesla: Svoji k svojim.

Odlikovanje domačega društva. — Vina (rizling in burgunder), katera je razstavilo letos v Pragi „Sadjarsko in vinarско društvo za Brda“, so odlikovana z diplomom in zlato svetinjo.

Naše ceste. — 10. julija ob 11. uri bo na c. kr. glavarstvu v Tolminu javna dražba nekaterih del pri popravi ceste na državni cesti po Idrijski dolini; kliena cena je gold. 18.119.20.

Priporočamo Slovenkam gospo Viktorijo Ferjančič, izpitano babico, stanujočo v Gosposki ulici št. 23, katera ima napis in zvonček v Kratki ulici (Via Corta) (nasproti Orzanu). Ta gospa se je izurila v svoji stroki v Trstu pod slovečim profesorjem porodostvja dr. Welpnerjem ter je bila vsled tega tudi priporočana od nekaterih goriskih zdravnikov raznim rodbinam. Ta gospa je v poslednjem času izgubila nekoliko laških rodbin, ker je postavila nekoliko „kljuk“ na svoje pošteno slovensko ime in dostavila k laškemu napisu „levatrice“ tudi slovenski „babica“. Tudi v tem pogledu podpirajmo le svoje ljudi!

Frančkova kava. — Agent iz te tovarne je pregovoril tudi g. Matija Hvala na Slapu, da je naročil 100 kilov kave. Vsled pojasnila v „Soči“ je naročilo preklical. V Brdih je tudi bil eden potovalec te tvrdke iz Kranjskega.

Ogibajte se jih! — Neki laški trgovec v Raštelju je napadel 31. maja dva slovenska mladeniča in pretepal. Mladeniča nista reagovala. Krotka sta res! — Imeni sta nam znani.

„Goriška ljudska posojilnica“. — Na četrti strani priobčujemo bilanco za l. 1896. Iz te je razvidno jako ugodno stanje našega prvega denarnega zavoda. — Prometa je bilo gld. 504.864.01, več nego l. 1895. za gld. 215.002.78. — Hranilnih vlog je došlo gld. 150.070.81, vrnjenih je bilo gld. 52.141.20. — Posojil je bilo danih gld. 144.716.81, vrnjenih pa gld. 31.880.77.

Občni zbor se je vršil cele tri ure; razpravljala so se jako važna vprašanja o napredku posojilnice. — Občni zbor je sklenil tudi, da posojilnica kupi od konsorcija hišo, v kateri zdaj stanuje, a vrt proda „Šolskemu domu“, kjer se bo zidalo novo poslopje.

Po predlogu starega ravnateljstva in nadzorstva se izvolé za prihodnje leto ti-le gg. v ravnateljstvo: dr. H. Tuma, dr. Al. Franko, notar. kandidat Mir. Premrou, posest. Jos. Hrovatin in zas. uradnik Franjo Ferfila; v nadzorstvo: mons. Fr. A. Košuta, dr. A. Lisjak, A. Gabršček, dr. Fran Kos in Ivan Dekleva.

Nič plesov! — Plesov torej ne bo tudi v Gorici! Navadni ples na Gradu binškošni ponedeljek je že izostal in oni na Placuti — in takó je vsaj v tem pogledu enaka mera za Slovence kakor za Lahe!

Trg sv. Antona v Kobaridu je bil 4. t. m. — Ko so došli goriški Lahij, niso bili nič kaj prijazno pozdravljeni. Ali najbolj jih je presenetila novica, da so pretrgane vse stare prijateljske vezi z lastniki takozvanih „štantov“, kajti Lahij niso mogli dobiti — niti enega; že prejšnji dan so Kobaridci vse pokupili. Lahij so dobili prostora le kje v kakem kotu na tleh. — Za Lahe je imel skrb edini neki občinski staršina K—le, češ: „Kam pojdejo pa Lahij?“ Zató je dal „štant“ Kobaridcem le za 1 gld. višjo ceno. Lep mož to! Kdaj so pa goriški Lahij vprašali: „Kaj pa bo s Slovenci?“ — Oni drugače delajo, ohij kriče: Smrt Slovincem! Proč s Slovenci! Porchi ščavi! itd. — Še enkrat: Lep staršina to!

Našim županstvu, učiteljem itd. priporočamo toplo prodajalnico papirja in šolskih potrebščin ter jedino slovensko knjigoveznicu gospoda Antona Jeretiča v Gorici.

Iz Rokavca pri Podmeleu. — Dne 3. t. m. med 4. in 6. uro popoldne smo

imeli med Melcami in Logarščami veliko ploho z bliskom in treskom, da je bila groza; na kilometer daljave se vidi po 6 — 7 udarcev strele. Vendar, hvala Bogu, nesreče ni bilo, kajti strela je zadela le drevesa.

Svojim prijateljem. — Ker sem od-potoval za več časa na Balkan in bom čez poletje vsled rodbinskih razmer največ odsoten iz Gorice, prosim vse znance in prijatelje, naj se obračajo za posebne zaupne reči raje do drugih gospodov. Kar se tiče pa listov in tiskarne, more se vsakdo zane-sti v osebe, ki so v to postavljene. — Vodja tiskarne, g. Krmpotič, more za me sprejemati tudi denar proti pobotnici z matico, kakor je delal sicer že doslej. Na to stran more biti torej vsakdo poslužen, kakor da bi bil jaz sam doma. A. Gabršček.

Raznoterosti.

* **Angleška kraljica Viktorija** je proslavila v nedeljo (20. t. m.) svojo šestdeset-letnico vladanja. Rojena je bila l. 1819., na prestol pa je prišla s svojim 18 letom, to je 20. junija 1837. in od tega časa naprej je vedno glava močne angleske države. Kraljičino sorodstvo je zelo razširjeno, kajti danes ima sedem sinov, 33 unukov in 30 prunukov. Take slavnosti so res redke.

* **Modrost sv. Očeta**. — „Osservatore Romano“ priobčuje noto, v kateri se posebno povdarja instrukcija papeževa in se pozivljajo vsi katoliki na Francoskem, naj pripoznajo sedanjo vladno obliko ter naj uporabljajo vsa zakonita sredstva za zboljšanje zakonodaje. Papež apeluje o tej priliki do nepristranskih mož vseh strank. — Tudi v tem činu se zrcali tista ustrpljivost in modrost sv. Očeta, s katero si pridobiva tudi srca — nasprotnikov.

* **Najnovejši atentat**. — 11. t. m. zvečer je v Parizu na trgu de la Concorde razpočila dinamična bomba. Eksplozija je bila jako močna, in je obudila mnogo strahu, na srečo pa ni naredila nič škode. Morda ni povsem neosnovano, kar se z nekimi stranij zatrjuje, da take atentate uprizarja sama — policija.

* **Imenitna botra!** — V Gradcu sta peljala mesar Bogoljub Sorg in njegova žena vsak po 30 birmancev k birni. Vsakemu birmancu in vsaki birmanki sta dala botra novo obleko, uro, verižico, uhane in — 2 gld. Razen tega so bili vsi še izborno pogoščeni. Redka botra!

* **Čuden samomor**. — Iz Dvora v Litvanskem pogorju se poroča nemškimi časopisom: Pred 14 dnevi so videli ljudje v bližnjem gozdu moža, ki je bil gologlav, bos ter v sami srajci in v spodnjih hlačah. Ko so moža klicali, izbežal je v gozd nazaj. 13. t. m. pa je našel neki deček moža mrtvega. Truplo je bilo brez vsake rane in komisija je dognala, da se je mrtvec končal s — stradanjem. Samomorilec je neznan, a bržčas delavec.

* **Nesrečen kralj** je menda kralj siamski. Ima namreč nad 800 žen! Ako se pomisli, koliko skrbij, dela in — potrpljenja prizadene samo jedna sama žena, čuditi se je menda, da siamski kralj še sploh živi. Otrok nima ta kralj nič manj nego 150 živih; koliko jih je pa pomrlo, ni znano.

* **Pismo grškemu kralju**. — Neki Atenčan je pisal grškemu kralju sledeče odprto pismo: „Veličanstvo! Če hočete, da grška vojska zmaga, česar so zmožni naši Smolenski, Terpiti, Limbriti in Konstantinadi ter vsi grški junaki — vojaki, če hočete zmago, slecite meščansko in oblecite vojaško suknjo pa pojdite sami na vojsko! Sicer pa pustite vse, sklenite mir in izbrisite Grško iz zemljevida!“ — Škoda, da je zakasnelo to pismo!

* **Samomor dveh sester**. — V Berlinu je prošle dni vzbudil sočutje — seveda prepozno! — samomor dveh sester, ki ste se vtopili v „novem jezeru“ v Potsdamu. Vdova Albertina Pape in nje sestra Adele Wiedermann — to ste imeni samomorilk — usmrtili ste se vsled skrajne bēde. Nekdaj ste imeli

epo premoženje. Njijin oče, trgovski kapitan v Dancigu, zapustil je vsakemu svojih otrok po jedno hišo in lep kup denarja v gotovini. Albertina, Adele in še dve poročeni sestri so živele v Berlinu. Toda lahkomišelnost, zapravljivo življenje vseh njih soprogov, je spravilo sirote v kratkem popolnoma na beraško palico. Vdova Pape in sestra ji Adele ste si najeli skupno podstrešno kamrico, kjer sta se preživljali šivanjem ovratnic. Jako mršav zaslužek, ki ne donaja nič za kruh! A ubogi ženski trpeli ste dalje, dokler ste mogli, slednjic pa — ni šlo več. Kajli vsled nevhvaležnega šivanja pri slabi svetlobi prišli ste obe skoraj popolnoma ob vid! In vsled tega novega udara izgubili ste še dosedanji pičli zaslužek, in ste se vrgli v jezero!

Izginola mitra vladike. — V Rusiji vzbuja veliko senzacijo glas, da je izginola dragocena mitra nekdanjih baltajskih vladik. Balla, v guberniji Popolski, spada med najstarejše eparhije v Rusiji ter so prejšnji vladike imeli posebnih privilegijev. — Mitra, katere je zmanjkalo, poklonjena je bila še za dobe vladanja carice Katarine I., ter je imela vrednost 4500 rubljev. Misli se, da je mitro ukradel staroverski duhovnik Jemljan, jo razdejal in posamične kosce razprodal ali pa zastavil. Jemljan je izginol brez sledu, toda nadejati se je, da pade kmalu oblastim v roko.

Narodno gospodarstvo.

Kako izbirati mrjasec? — Kadar izbiramo mrjasec, pazi prav posebno na njegove noge, ker so one v najtesnejši zvezi z rastjo celega živala. Noge naj so pred vsem široko razložene, lepo stvarjene in močne v pravem razmerju z životno težo. Široka razložba nog je namreč zavisna od širivosti in lepe oblosti živala. Po lepo razvitem životu pa se sodi zanesljivo, da so tudi vsi važni notranji udi krepko razviti in da se žival lahko dobro zredi in odebeli. Noge tudi ne smejo biti prešibke v kosteh in morajo biti dovolj dolge. Pri mrjascih dobre pitavne pasme je posebno paziti na dolgost nog. Pa tudi predolgih nog ne smejo imeti za rejo odmenjene živali, ker so sicer navadno previtke in jih je le težko opitati.

Proti zadržanju mleka nasvetuje ameriški kmetovalec to-le sredstvo: Kadar ne pušča krava mleka od sebe, vzdigni roke navzgor in položi prste na hrbtnec naprej od beder, pa pritisni z njimi, kolikor moreš, ter vzdržuj pritisk jedno minuto. Na to spusti krava mleko, ne da bi je dalje zadrževala. Poskušaj kadar se ti prigodi kaj takega, pa se prepričaj, ali je res ali ne.

Kako se zdravi bolezen „sajevka“. — Pri tej bolezni žival izgubi slast po jedi, postane medla in mršava ter gre kri od nje. Bolezen se pokaže spomladi, posebno ob premembni pašnikov. Sploh se bolezen raje pojavlja v nižavi. Če žival to bolezen preboli, je navadno drugič ne dobi. Najboljše zdravilo je voda, a tudi ta največkrat ne pomaga. Kaka je ta bolezen, od kod pride in kako naj se zdravi? Taka splošna krvomočnost govedi, ki se sme kužna imenovati, se kaže po mnogih krajih, koder se pase žival po močvirnih gozdnih pašnikih ali v bližini gozdov. Ta krvomočnost pa ni ista, ki jo dobe posamezne govedi, če jedo igličevje, ampak je krvna bolezen, ki nastane vsled uživanja krme, katera je namešana z nekim strupom, ki razkrajja kri. Kateri strup je to, ni se dognano, a izkušnja uči, da se ta bolezen najraje tod kaže, koder so močvirna tla, koder rasto jelše, razne kisle trave, zlatice itd. Dognano je pa, da te rastline same na sebi ne povzročijo bolezni, ampak da so le nekako kazalo za taka tla, na kateri raste taka strupena krma. Edino zanesljivo sredstvo proti tej bolezni je to, da se žival ne pusti po takih pašnikih, ali pa da se vsi pašniki dobro osuše. Kakor hitro kažejo znamenja, da ima žival to bolezen, se mora takoj spraviti na drug, zdrav pašnik, ali pa se mora krmiti v hlevu z dobro in zdravo zeleno klajo.

Za kratek čas.

Spominski steber.

„prijatelju“ Slovencev, zložil Vog — jev.

a
a a a a a
a a a a a a
a a a a b
c d d d e
e e e e f
g l l i i
i i J K K
k k k l l
l l l M m
m n n n n
o o o o o
o o p p p
p r r r r r r
r S s s s s s s s
t t u u v v v v v v ž ž

Postavite gornje črke, da se bo čitalo: 1. so-glasnik, 2. veznik, 3. reka na Slovenskem, 4. velika nesreča, 5. reka na Goriškem, 6. koristna sol, 7. žensko ime, 8. možko ime, 9. dan v tednu, 10. posoda, 11. koristna ptica plesalka, 12. del strehe, 13. trg na Goriškem, 14. domača žival, 15. božje ime, 16. bivališča redovnikov, 17. slovenski skladatelj. — Črke v srednji vrsti, od zgoraj doli čitane, povedo ime „prijatelja“ Slovencev.

Rešitev in ime prvega rešilca objavimo v prihodnji številki.

Loterijske številke.

12. junija:	
Gradec	46 3 22 39 23
Dunaj	52 86 10 85 83
19. junija:	
Trst	63 19 13 31 76
Line	83 36 2 13 84

Dunajska borza

25. junija 1897.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 15 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 „ 20 „
Avstrijska zlata renta	123 „ 25 „
Avstrijska krona renta 4%	100 „ 90 „
Ogerska zlata renta 4%	123 „ 05 „
Ogerska krona renta 4%	100 „ — „
Avstro-ogerske bančne delnice	957 „ — „
Kreditne delnice	368 „ 25 „
London vista	119 „ 55 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 „ 67 „
20 mark	11 „ 73 „
20 frankov	9 „ 52 „
Italijanske lire	45 „ 57 „
C. kr. cekini	5 „ 65 „

Tržne cene.

	za 100 kilov
Kava: Santos	gld. 130— do 140—
Sandomingo	160— „ —
Java	160— „ 164—
Cejlon	185— „ —
Moka	180— „ —
Sladkor	34 ¹ / ₂ „ 35—
Špoh	52— „ 56—
Petrolij v sodu	18 ³ / ₄ „ —
v zaboju	6— „ —
Maslo surovo	64— „ 66—
kuhano	81— „ 82—

Moka: (Majdičeva):

št. 0 gld. 15—, št. 1 gld. 14-70, št. 2 gld. 14-40,
„ 3 „ 14—, „ 4 „ 13-60, „ 5 „ 13-20,
št. 6 gld. 11-30, št. 7 gld. 5-50
Ogerska:
št. 0 gld. 14-50, št. 1 gld. 14—, št. 2 gld. 13-50,
„ 3 „ 13—, „ 4 „ 12-50, „ 5 „ 12—,
št. 6 gld. 11-50.

Otrobi debele	gld. 4-20 do 4-50
drobne	4— „ 4-30
Turšica navadna	5-30 „ 6—
Oves	6-50 „ 7—

Spretnega agenta

išče

življenje zavarujoča družba.

Več pri upravnistvu.

Javna zahvala.

Zopet smatram za svojo sveto dolžnost, zahvaliti se p. n. županstvu in starešinstvu občine Rihemberg, posebno gospodu županu Josipu Pavlici, kakor vsemu tamošnjemu prebivalstvu na izkazanem mi zaupanju in lepem vsprejemu o priliki sejma dne 14. t. m.

Zagotavljam častite rojake, da mi bo vedno v spominu ta krasni dan in tudi da ustrajam na začetni poti.

V Gorici, dne 15. junija 1897.

Jurij Mose
trgovec.

Izjava.

Podpisani izjavljam, da nisem poslal na deželo prodajati svojega kisa na drobno, pač pa edino svojega sina, kateri je oblaščten prodajati ga le na debelo. Dotičnika, katera prodajata kis na drobno, nista iz moje tovarne in jaz z njima nimam nič vzajemnega. Radi tega ni resnično, da prodajam kis tudi na drobno. Toliko v obvestilo onim trgovcem, kateri so me o tem vprašali in sploh vsem, kojih reč zanima.

V Gorici, dne 20. junija 1897.

K. Makuc,
tovarnar kisa v Rabališču št. 20.

Najlepše darilo!

Prešeren — Poezije,

s sliko slavnoga slovenskega pesnika. Vezenje je elegantno v usnji z zlato obrezo. — Cena samo gld. 1.— s poštnino gld. 1.05.

Jenko Simon, — Pesmi,

1. zvezek, s pesnikovo sliko in 9 družih krasno risanih slik; vezenje je elegantno v usnji in zlato obrezo. — Cena samo gld. 1.— s poštnino gld. 1.05.

Drugi zvezek, ki bo obsegal do sedaj še ne izdane pesmi, izide v jeseni.

OTO FISCHER,

knjigotržnica v Ljubljani

Kongresni trg.

S. 164 — 26 — 1
P. 57 (Cl.)

P. Drašček

trgovec z jedilnim blagom
v stelni ulici št. 2. v Gorici

(tam, kjer je tobakarnica)

priporoča se p. n. slovenskemu občinstvu v Gorici in z dežele.

Oglas.

Podpisani priporoča svojo gostilno

v Gorici na Kornu št. 6

v kateri se toči izvrstno vino belo in črno, kakor tudi pivo.

68

Vincenc Bielecki.

Edina slov. zaloga dežnikov in solčnikov.

C. kr.
privileg.

krojni
aparati.

M. POVERAJ

krojaški mojster in trgovec v Gorici na Travniku

v I. nadstropju in v hodniku
v h. št. 22.

Priporoča svojim rojakom na deželi in v mestu vsakovrstno manufaturno blago, gotovo perilo, dežnike, ovratnike, zavratnice itd. — Gotove moške obleke za vsaki stan po najnovejši pariški modi.

Blago prodaja tudi na meter tako po ceni, da lahko posluži vsakterega in sicer za moške obleke od 80 kr. naprej, za celo obleko (3-20 m) od gld. 2-50 naprej.

Sprejema naročila tudi za izdelovanje raznih oblek; odjemalcem blaga je prosto, dati si izgotoviti obleko tudi drugod.

64 9

Edina zaloga

kmetijskih in drugih strojev, pomp
za vodnjake, decimalnih vag in plaht
za pokrivanje vozov

iz tovarne Bertold Kraus v Pragi

se nahaja

v Gorici na Travniku št. 16 (zadaj).

Deloljubne

osebe — povsod — katere trajni denarni zaslužek iščejo, naj pismeno povprašajo pod „Zukunftsvorsorge“ Gradec, poste restante.

Seznam blaga

tvrdke

G. Ferd. Resberg

v Gorici.

Glavna zaloga:

v Kapucinski ulici št. 11
(stara cukrarna).

Podružnica: na Kornu št. 2
(Attemsova palača).

Doslej ima v zalogi to-le blago:

**Sladkor — kavo — riž — mast
poper — sveče — olje — škrob
— ječmen — kavino primeso —
moko — gris — drobne in de-
bele otrobe — turšico — zób —
sol — moko za pitanje — kis
— žveplo — cement — bakreni
vitrijol itd. 169—1**

Trgovec in krojaški mojster

FRANC NOVIČ

v ulici sv. Klare št. 6 v Gorici
izdeluje

obleke po meri po najnižji ceni,

prodaja vsakovrstno sukneno blago in perilo. Priporoča se p. n. gospodom v Gorici in na deželi, kakor tudi častiti duhovščini za blagohotno podporo.

Prvi in najstarejši

fotografično-umetniški zavod

Antona Jerkiča v Gorici na Travniku

(poleg nadškofije št. 11)

prevzema vsa v fotografično stroko spadajoča dela do naravne velikosti; izdeluje fotografije na porcelan, na broše (najnovejša iznajdba), na žido, platno itd., akvarele, oljnathe slike; posnema po starih fotografijah pomanjševalno ali povečevalno na najokusnejši način. Neprekosljivo delo jamči. Cene poštene. 26—2

Vaclav Zima,

izdelovalnica gospodarskih strojev v Přepychach u Opočna na Češkem. izdeluje kot posebnost

Čistil. mline za žito

po svojem patentovanem izumu. Mlini so znani v novejši dobi kot najboljši.

Slamoreznice z noži notri brušenimi, ki so pripoznane kot najboljše, kakor tudi

Žitni drobilci z mlinskimi kamni

svojega patentovanega izuma, ki se od drugih močno razlikujejo, se lože gonijo in bolje delajo.

Univerzalni brzi pralni stroji z žmikalniki, ki so neizogibni za vsako hišo, ker se z njimi pri pranju polovico prihrani.

Za vse svoje izdelke jamčim najboljšo jakost, solidno postrežbo in zelo zmerno ceno. Genike pošiljam na zahtevo brezplačno in poštnine prosto.

Slovinci, podpirajte le svoje trgovce, obrtnike, zdravnike, odvetnike itd., držite se strogo gesla „Svoji k svojim!“

Sodar Franc Rusjan

v ulici Vetur. ni 9. — Gorica — (v hiši kje je ljudska posojilnica) priporoča se gg. trgovcem z vinom in vinogradnikom za izdelovanje novih in popravljavanje starih sodov in izdelovanje vseh, v njegovo stroko spadajočih del. (cl.)

Podpisani naznanja, da je otvoril v Podgori h. št. 185, lastno izdelalnico raznovrstnih testenin kot so n. pr. makaroni, rezanci, biguli i. t. d. (cl.)

Priporoča se svojim rojakom v Podgori in drugod za obilna naročila. **Jožef Bizaj.**

Franjo Jakil

Tovarnar kôž v Rupi

zaloga v Gorici Rabatišče 2.

Ivan Reja

začasni oskrbnik vinarskega in sadjarskega društva za Brda s sedežem v Gorici, ulica Barzellini št. 20. in gostilničar „Alla Colomba“ v Gorici, na voglu ulice Morelli. Priporoča se rojakom v mestu in deželi.

ANTON OBIDIČ

čevljar v Semeniški ulici št. 4 se priporoča Slovincem v Gorici in v okolici za blagohotna naročila.

Jožef Rojic - Čerin

v Cerknem

prodaja 20° pristni brinjevec (liter po gl. 1-10) in brinjevo olje (deka 2 kr.)

Zdravnik

Dr. M. Keršovani

ordinuje v lastni hiši

v ulici Barzellini h. št. 2.

Anton Vodopivec

gostilničar

„pri petelinu“ v Trstu via Ghega št. 7. (zraven j. kolodvora), ima zalogo vipavskih vin v Prvačini pri Gorici.

IVAN DEKLEVA

veletržec z vinom,

ima v svojih zalogah vseh vrst domačih in istrskih vin. Cene zmerne.

Pek Karol Drašček

priporoča

pekarijo v Riva Corno 4 in podružno prodajalnico kruha v Semeniški ulici 2.

Svečar J. Kopač v Gorici

Solkanska ulica 9
priporoča pristne čebelno-voščene sveče kg po gl. 2-45. Za pristnost jamči s 1000 kron. Sveče slabjših vrst po jako nizki ceni. Zaloga kadil za cerkve po gl. 1-20, 1 gl., ter 50 kr. kg. Razpošilja na vse kraje avstro-ogerske monarhije.

Trgovec z vinom Ant. Pečenko

Vrtna ulica št. 8.
priporoča v sodčkih od 56 litrov naprej pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih in istrskih in dalmatinskih vinogradov. — Cene zmerne, postrežba točna. Za pristnost vina jamči.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici št. 23

priporoča

svojo trgovino raznih jedilnih potrebščin. Postrežba točna.

Ambrož Furlan

v Tržaški ulici št. 4

priporoča svojo trgovino jedilnih potrebščin in domačih pridelkov.

Tovarna vinskega kisa

K. Makuc

v Rabatišču št. 20 v Gorici se toplo priporoča trgovcem na deželi.

Anton Koren

Gosposka ulica 4

priporoča razno lončarsko, porcelansko in stekleno blago, reže in uklada šipe ter pripravlja okvirje.

Saunig & Dekleva

glavna zaloga „B a m b u s“-dvokoles iz graške tovarne in zaloga pušk, streljiva, šivalnih strojev itd. v nunski ulici št. 16. — Popraviljalnica koles in izdelovalnica žičnih blazin v nunski ulici št. 14.

Hausner & Lokar

tovarna usnja v Mirnu pri Gorici.

Zaloga in prodaja na drobno v Gosposki ulici št. 9.

Klobučar Anton Fon

v Semeniški ulici

priporoča svojo bogato zalogo klobukov in kap ter gostilnico preskrbljeno z izborn. vini.

Andrej Jakil

Tovarnar kôž v Rupi

p. Miren.

Prodajalnica na Kornu v Gorici.

Jožef Novič krojač

Gosposka ulica št. 14

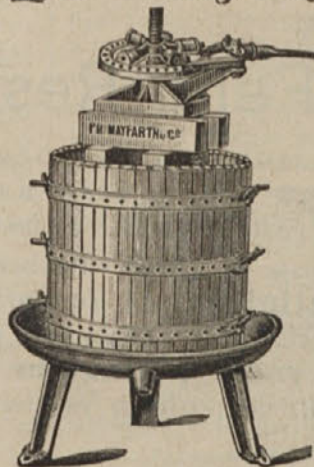
se priporoča častiti duhovščini in ostalemu občinstvu v Gorici in na deželi za razna v krojaško obrt spadajoča opravila. Izdeluje po meri točno in po raznih cenah.

Tovarna piva Fran Wanek

na Goriščeku

priporoča svojo zalogo goriškega piva.

Najboljše stiskalnice za grozdje in olive

Stiskalnica za grozdje.

so naše „HERCULES“-stiskalnice najnoveje in najizvrstnejše mehanične sestave z dvojnatim, vedno delujočim pritiskalom; zagotavlja se skrajna vporabljalnost, katera nadmašuje vse druge stiskalnice.

Najbolje avtomatične škropilnice za trte so „SYPHONIA“, samodelujoče brez premikanja.

Mlini za grozdje, sadje in olive, robkači s pobiralnikom za grozdje; posuševalniki za grozdje, kakor tudi za druge pridelke vegetalne animalne in mineralne, stiskalnice za seno, slamo za ročni obrat; robkači za koruzo, čistilnice žita; sita, rezalnice in mlini za žito na roko raznih velikosti in vseh drugih poljedelskih strojev

izdelujejo in oddajajo pod zagotovitvijo edino le tovarnarji

PH. MAYFARTH & Co.

c. in kr. edino privileg.

tovarna poljedelskih in vinogradnih strojev na Dunaju II. Taborstrasse št. 76.

Odlikovani v vseh državah sveta z več nego 400 zlatih in srebrnih svinj ter z častnimi diplomami. — Ilustrovani popis in mnogoštevilne zahvalnice zastoj. — Kjer še ni preprodajalcev in zastopnikov, se iščejo Varovati se je ponarejanj.

Avtom. škropilnica.

Edino

v stolni ulici št. 13 (Via del Duomo)

nasproti veliki cerkvi

je velika zaloga raznovrstnega manufakturnega blaga po najnižji ceni.

Za obilno obiskovanje se toplo priporoča

E. Šusteršič & C.

Prosim, opazujte številko 13 in slovenski napis, kajti ni resnična govorica, da je vse ena trgovina, namreč moja pod št. 13 in ona, katera se nahaja v Lenassejevi hiši pod št. 4.

Ivan Domicelj

trgovec z jedilnim blagom

v Korminu

na glavnem sadnem trgu (bivša hiša Pallova)

priporoča svojim rojakom

sladkor, kavo, riž, olje, kamenoolje, moko, otrobe, vsakovrsne sveče iz Kopačeve tovarne, potem špirit vinski in domače žganje. Dalje prodaja vitriol (modro galico) in pravo romansko trtno žveplo, narodne žveplenke.

Vse prodaja po tako zmerni ceni, da se ne boji tekmovalja (konkurence). 143

Oglas.

Podpisana naznanjam, da sem odprla

prodajalnico z jedilnim blagom

na Travniku št. 8 (v štacuni C. Weidlich). V isti prodajam na drobno sladkor, kavo, riž, milo in druge kuharicam potrebne reči, posebno pa priporočam doma kuhano maslo po najnižji ceni. Blago kupujem na debelo pri tvrdki G. F. Resberg.

Priporočaje se toplo svojim rojakom v Gorici in na deželi, se beleži udana

Terezija Fabčič,

trgovka.

179 3—1

Uršula Cernovic

trgovka

v Raštelu št. 8. — Gorica — zraven Mose-ta

priporoča svojo

trgovino z drobnim blagom, in sicer: črevljev za odrasle in otroke, slamniki, dežnikov, palic, koncev, denarnih mošnjikov, tobačnic, lul, kartač, češljev itd. z besedo vsakovrstno drobižno blago (Kurzware). — Kot prava Slovenka se toplo priporoča svojim rojakom v Gorici in na deželi. 140

Zagotovljen in pošten zaslužek, morejo si pridobiti osebe vsakega stanu in v vseh krajih s prodajo postavnih dovoljenih državnih papirjev in srečk. Ponudbe sprejema Ludovik Österreichher, Budimpešta VIII. Deutsche gasse 8. 110 10—2

Jakob Gril,

trgovec z mešanim blagom in pek

89—2

v GORICI

38—1

ulica Sv. Klare št. 4.

priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu, posebno onemu iz Brd, svojo bogato založeno prodajalnico raznega jediln. blaga, n. pr. kavo, sladkor, moko, otrobe, olje ter druge jestvine, kakor tudi vedno sveži kruh in drugo pecivo. Prodaja se na drobno in na debelo. Cene so zmerne, da se ne boji konkurence nikake druge prodajalnice. Kot Slovenec in podpiratelj vsega, kar je slovenskega v Gorici, se toplo priporoča svojim sorojakom na deželi! Svoji k svojim!

Kdo pije

Kathreiner

Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.

Klepar Artur Makutz

Ozka ulica 1. — GORICA — Via Stretta 1.

priporoča

Škropilnice proti peronospori (ponovljene po Vermorelovi sestavi). Baker je trd in svetel. Zaliske (valvole) se more lahko premeniti. Škropilnica je sestavljena priprosto in tako, da škropi lahko na tri načine po volji lastnika.

Cena je zelo nizka.

Stroj za žvepljanje sodov iz cinkanega železa.

Priprava za obvarovanje vina pred plesnobo in cikanjem pri točenju iz soda (kan). 29 13 6

Meh za žvepljanje grozdja raznih sistemov.

Sprejemlje v popraviljanje vsakovrsne druge škropilnice, kakor tudi prevzema vsa druga v kleparsko obrt spadajoča dela.

JOS. VINDYŠ

tovarna strojev in livarna

Praha - Smichov, Vinohradská ulica št. 94.

priporoča

patentne stočilne stroje

brez zamaševanja in s sočasnim zamašenjem

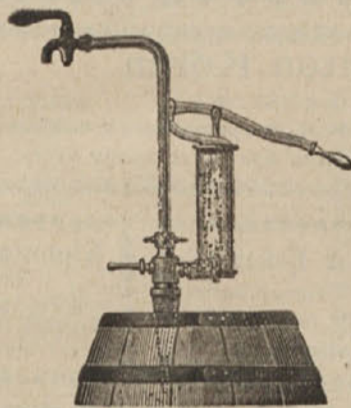
steklenic,

ZRAČNE TLAČILKE

(lastna iznajdba)

povsem nove, zboljšane sestave, kotle s pumpo, čistila za steklenice, zamašilke in kaprovalke steklenic, tlačilke, parni ventili in zaklopnice vseh vrst iz rdečega zlitka, medenine ali železa od najmanjšega do največjega obsega.

ceniki na zahtevo brezplačno.

Anker 25, 25-16

Liniment. Capsici compos.

iz Richterjeve lekarne v Pragi pripoznano kot izvrstno bol ublažujoče mazilo; za ceno 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo

vedno le

Richterjev Liniment s „sidrom“

kot edino pravo in vzame le tako steklenico, ki je previdena s „sidrom“ kot znano zaščitno znamenje.

Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“ v Pragi.

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda

s sedežem v Gorici, ulica Barzellini št. 20.

priporoča

po nizki ceni slavnemu občinstvu

svoja pristna brisška vina: rebulo, modro frankinjo in druga navadna črna vina, pridelke svojih članov.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov naprej.

Uzorec vin pošilja na zahtevo.

NAZNANILO.

Čast mi je nazniti p. n. trgovskemu občinstvu, da sem poveril tvrdki

G. Ferd. Resberg v Gorici

glavno zastopstvo z izročeno zalogo vsega kolonijalnega blaga za prodajo na debelo v mestu Gorici in goriško-gradiščanski deželi.

Gosp. G. Ferd. Resberg ima glavno zalogo v Kapu-einski ulici št. 11 (v stari cukrarni) in podružnico na Kornu št. 2 (v Attemsovi palači), kateri sta popolnoma pre-skrbljeni z vsem potrebnim kolonijalnim blagom ter bo njegova skrb, da postreže vsakteremu v vsakem oziru in v popolno zadovoljnost.

Z vsem spoštovanjem udani

MIHAEL TRUDEN,

veletržec v Trstu.